

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

30 ianuarie 2023

mun. Chișinău

Colegiul Penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Toma Nadejda,

Judecători – Boico Victor, Catan Liliana, Guzun Ion, Plămădeală Ghenadie,

a judecat, fără citarea părților, în baza materialelor dosarului, recursul ordinar declarat de către procurorul în procuratura UTA Găgăuzia, oficiul Central, Sîrbu Lilia, împotriva deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 31 mai 2022, în cauza penală în privința lui

Ceban Dmitri XXXXXX, născut la xxxxx, originar și domiciliat în xxxxxx.

Termenul examinării cauzei:

Prima instanță: 13.01.2022 – 18.04.2022.

Instanța de apel: 11.05.2022 – 31.05.2022.

Instanța de recurs: 25.08.2022 – 30.01.2023.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Comrat, sediul Central din 18 aprilie 2022, a fost încetat procesul penal în privința lui Ceban Dmitri, învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217 alin. (2) Cod penal, în temeiul art. 2 din Legea nr. 243 din 24 decembrie 2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

A fost pusă pe seama lui Ceban Dmitri cheltuieli de judecată suportate și s-a dispus de a fi încasat de la Ceban Dmitri, în beneficiul bugetului de stat a 3 360 lei, cu titlu de cheltuieli de judecată, suportate în legătura cu efectuarea expertizei medico-legale.

A fost soluționată soarta corpurilor delictive.

2. Pentru a se pronunța în cauza dată, în sensul enunțat, prima instanță a constatat că, *Ceban Dmitri*, în perioada de timp nestabilă de organul de urmărire penală și până la 11 noiembrie 2021, ora 20:35, adică până la efectuarea percheziției autorizate la domiciliul lui, la adresa: xxxxxx, a păstrat la domiciliul său masă vegetală uscată de culoare închisă cu un miros specific care, potrivit concluziilor raportului de expertiză judiciară nr.34/12/1-R-4710 din 15.11.2021, reprezintă substanța stupefiantă marijuana, masa căreia constituie 23,74 gr., care potrivit Hotărârii Guvernului nr. 79 din 23.01.2006 face parte din substanțele stupefiante de proporții mari.

Prima instanță a stabilit că, prin acțiunile sale intenționate Ceban Dmitri a comis infracțiunea prevăzută de **art. 217 alin. (2) Cod penal – păstrarea drogurilor, săvârșite în proporții mari și fără scop de înstrăinare.**

Potrivit sentinței, la 25 februarie 2022, în cadrul ședinței preliminare, apărătorul inculpatului și inculpatul Ceban Dmitri au depus o cerere privind încetarea procesului penal în temeiul Legii nr. 243 din 24 decembrie 2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către procuror, prin care a solicitat casarea parțială a sentinței, cu emiterea unei noi hotărâri, prin care inculpatul Ceban Dmitri să fie recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217 alin. (2) Cod penal, cu încetarea procesului penal în privința lui Ceban Dmitri în temeiul art. 2 al Legii nr. 243 din 24 decembrie 2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

3.1 În conținutul cererii de apel depuse, procurorul a invocat că aplicarea amnistiei în privința inculpatului nu este un temei pentru reabilitarea persoanei, ceea ce înseamnă necesitatea recunoașterii vinovăției acestei persoane în comiterea faptei incriminate.

4. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 31 mai 2022 a fost respins ca nefondat apelul procurorului și menținută sentința fără modificări.

4.1 În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a constatat că argumentele din apelul procurorului sunt eronate, menționând următoarele:

„... amnistia reprezintă un act de grație a puterii legislative prin care, reieșind din considerațiunile sociale sau politice se înlătură răspunderea penală sau consecințele condamnării pentru infracțiunile comise înainte de apariția lor.

Definiție de amnistie este prevăzută de art. 107 Cod penal, unde este menționat că amnistia este actul ce are ca efect înlăturarea răspunderii penale sau a pedepsei, ori micșorarea pedepsei aplicate sau înlocuirea acesteia cu o pedeapsă mai blândă.

În explicația detaliată a definiției respective este necesar de indicat că prin legea organică se stabilesc infracțiunile pentru care se aplică amnistia, condițiile și limitele aplicării, în Codul Penal sunt prevăzute efectele amnistiei, în dependență de momentul apariției (înainte de condamnarea persoanei care a comis fapta sau după), iar în CPP sunt prevăzute dispozițiile relevante la ordinea aplicării amnistiei și consecințele sociale ale acesteia.”

Instanța de apel a statuat că, în procesul de examinare a cauzei, inculpatul este în drept prin acordul scris să solicite încetarea procedurii penale în privința sa, iar instanța de judecată va examina cererea inculpatului cu privire la încetarea procesului penal după ce, în camera de deliberare, va emite sentința de încetare a procesului penal și nu va fi analizat obiectul

probațiunii.

Instanța de apel nu a fost de acord cu argumentele procurorului expuse în cererea de apel și a constatat că prima instanță nu a admis careva încălcări ale legislației penale sau procesual-penale, ce ar duce la casarea sau modificarea sentinței.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către procurorul în procuratura UTA Găgăuzia, oficiul Central, Sîrbu Lilia, prin care invocând incidența *pct. 6*) a dispozițiilor alin. (1) art. 427 Cod de procedură penal, solicită admiterea recursului, casarea deciziei, dispunerea rejudecării cauzei e către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

5.1 În susținerea recursului, procurorul invocă că:

- soluția care putea fi adoptată la finalizarea examinării cauzei, o reprezintă sentința de condamnare, expres prevăzut la art. 389 alin. (4) pct. 2) Cod de procedură penală, cu stabilirea pedepsei și cu liberarea de executare a ei în cazul amnistiei, conform art. 107 Cod penal;

- aplicarea amnistiei cu emiterea unei hotărâri de încetare a procesului penal nu se regăsește în prevederile articolelor 107 alin. (1) Cod penal și 391 Cod de procedură penală;

- luând în considerație că, o hotărâre judecătorească de aplicare a amnistiei nu constituie temei de reabilitare a persoanei (*art. 285 alin. (2), 274 pct.4) Cod de procedură penală*), amnistia poate fi aplicată doar după cercetarea tuturor probelor și stabilirea vinovăției persoanei în comiterea infracțiunii incriminate, în ordinea art. 389 alin. (4) pct. 2) Cod de procedură penală, pe caz urmând a fi adoptată o hotărâre de condamnare cu liberarea lui Ceban Dmitri de pedeapsa penală;

- decizia nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.

6. Judecând recursul ordinar nominalizat, în baza materialelor dosarului și motivelor invocate, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi respins ca inadmisibil, din următoarele considerente.

Potrivit art. 434 Cod de procedură penală, *judecând recursul declarat împotriva deciziei instanței de apel, Colegiul lărgit al Curții Supreme de Justiție verifică legalitatea hotărîrii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei ținînd seama, după caz, de opinia părților expusă în referință ori în ședință, dacă au participat la ea, și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în recurs.*

În conformitate cu prevederile art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, *judecând recursul, instanța este în drept să-l respingă, ca inadmisibil, cu menținerea hotărîrii atacate, în cazul în care se constată că recursul nu este întemeiat legal (este nefondat). Recursul este nefondat atunci când hotărârea atacată este legală, întemeiată și motivată.*

Potrivit art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, *instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427 din Codul de procedură penală.*

Reieșind din conținutul recursului declarat, Colegiul penal lărgit atestă, că titularul acestuia invocă în calitate de temei pentru casarea deciziei instanței de apel **pct. 6)** alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, referindu-se la situațiile în care, *decizia nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.*

Totodată, Colegiul constată din recursul declarat, că recurentul nu contestă starea de fapt stabilită de instanțele de judecată și nici încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului, din care considerente, nu se va expune referitor la aceste aspecte.

Sub aspectul temeiului de casare invocat, Colegiul penal atestă că partea acuzării invocă dezacordul cu soluția instanțelor de fond de încetare a procesul penal în privința lui Ceban Dmitri, în temeiul Legii nr. 243 din 24 decembrie 2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, însă analizând argumentele menționate în raport cu circumstanțele cauzei, instanța de recurs le apreciază ca inadmisibile și pasibile respingerii din următoarele motive.

Conform art. 275 pct. 4) Cod de procedură penală, *urmărirea penală nu poate fi pornită, iar dacă a fost pornită, nu poate fi efectuată, și va fi încetată în cazurile în care a intervenit termenul de prescripție sau amnistia.*

Potrivit art. 332 alin. (1) și (5) Cod de procedură penală, *în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată vreunul din temeiurile prevăzute în art. 275 pct. 5) –9), 285 alin. (2), precum și în cazurile prevăzute în art. 53-60 din Codul penal, instanța, prin sentință motivată, încetează procesul penal în cauza respectivă. În cazul prevăzut la art. 275 pct. 4), încetarea procesului penal nu se admite fără acordul inculpatului. În acest caz, procedura continuă în mod obișnuit.*

În conformitate cu prevederile art. 350 alin. (1) Cod de procedură penală, *dacă în ședința preliminară s-au constatat temeiurile prevăzute în art. 332 Cod de procedură penală, instanța, prin sentință motivată, încetează procesul penal în cauza respectivă.*

În corespundere cu art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, *sentința de încetare a procesului se adoptă dacă există alte circumstanțe, prevăzute de lege care exclud (...) tragerea la răspunderea penală.*

Totodată, potrivit art. 2 alin. (1) a Legii RM nr. 243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, *procesul penal în privința infracțiunilor săvârșite până la adoptarea prezentei legi pentru care Cod penal nr. 985/2002 prevede pedeapsa cu închisoare pe un termen de șapte ani, încetează la faza de urmărire penală sau la faza de judecare a cauzei, în baza cererii depuse de ei conform alin. (3) art. 2 a legii.*

Consecutivitatea prescripțiilor din articolele 275 pct. 4), 350 alin. (1), 332 alin. (1) și (5), 384 alin. (1), (3) și (4), 391-396 Cod de procedură penală, atestă clar și concludent că încetarea procesului penal în cazul amnistiei poate fi dispusă de instanța de fond la faza ședinței preliminare, când inculpatul consimte, pronunțând o sentință de încetare motivată (art. 332 alin. (1) și (5), 350 al. (1) CPP), partea descriptivă a cărei trebuie să conțină descrierea și motivarea temeiurilor pentru încetarea procesului penal (art. 394 alin. (4) CPP), iar dispozitivul trebuie să cuprindă dispoziția de încetare a procesului penal și motivul pe care se întemeiază încetarea procesului (art. 396 pct. 2) CPP).

Astfel, potrivit materialelor cauzei, inculpatul Ceban Dmitri la ședința preliminară, împreună cu avocatul său, Izvecov Igor au formulat o cerere prin care au solicitat încetarea procesului penal în temeiul amnistiei (f.d. 101-103).

Drept urmare, instanța prin sentința adoptată în ședința preliminară, conform art. 350 Cod de procedură penală, corect a reținut că în privința inculpatului Ceban Dmitri nu au fost stabilite restricțiile menționate la art. 6 al Legii nr. 243 din 24 decembrie 2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova și ținând cont de solicitarea inculpatului referitor la aplicarea Legii date, instanța, corect a dispus încetarea procesului penal. Soluția în cauză a fost menținută și de către instanța de apel.

Astfel, în viziunea Colegiului, în prezenta cauză penală, instanța de apel just a ținut cont de faptul că, inculpatul Ceban Dmitri în partea pregătitoare a ședinței judiciare a înaintat o cerere prin care a solicitat aplicarea în privința sa a Legii privind amnistia nr. 243 din 24.12.2021, cu încetarea procesului penal, pornit în privința sa în baza art. 271 alin. (2) Cod penal.

Totodată, la caz se atestă că inculpatul Ceban Dmitri a săvârșit fapta încriminată până la intrarea în vigoare a legii privind amnistia, iar pedeapsa prevăzută de sancțiunea articolului imputat nu depășește 7 ani închisoare, fiind calificată drept una ușoară. Astfel, Colegiul penal lărgit notează că, instanța de apel corect a ajuns la concluzia de menținere a sentinței prin care, la cererea inculpatului, au fost aplicate în privința acestuia prevederile Legii nr. 243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, nefiind constatată vreo restricție în sensul art. 6 al Legii.

Colegiului penal atestă că recurentul invocă aceleași motive pe care le-a indicat în apel, iar instanța de apel s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate și a adoptat o hotărâre legală, întemeiată și motivată, cuprinzând argumente fundamentate în fapt și în drept, prezentate în hotărârea atacată.

Raportând temeiul invocat de recurent la motivarea deciziei instanței de apel, Colegiul penal lărgit consideră că în speța examinată, decizia instanței de apel corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, ea fiind legală și întemeiată, decizia atacată cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, instanța de apel nu a admis nici o eroare care să afecteze soluția instanței, fără a fi identificate neclaritățile specificate de recurent, mai mult se constată că instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile articolelor 414 - 417 Cod de procedură penală, în legătură cu ce nu s-a constatat prezența erorilor prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

În consecință, Colegiul penal lărgit, constatând că decizia instanței de apel este legală, întemeiată și motivată, iar recursul este unul nefondat, și conducându-se de prevederile art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, va decide asupra respingerii recursului declarat de către procuror, cu menținerea deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 31 mai 2022, în cauza penală în privința lui Ceban Dmitri.

7. În conformitate cu articolele 434, 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E:

Respinge ca inadmisibil recursul ordinar declarat de către procurorul în procuratura UTA Găgăuzia, oficiul Central, Sîrbu Lilia, cu menținerea deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 31 mai 2022, în cauza penală în privința lui *Ceban Dmitri XXXXX*.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată semnată la 28 februarie 2023 și pronunțată la **24 martie 2023**.

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Boico Victor

Catan Liliana

Guzun Ion

Plămădeală Ghenadie